

Παρουσίαση ευρημάτων έρευνας του aftodioikisi.gr
στην Περιφέρεια και δήμους της Κρήτης
Απρίλιος 2023 (α' μέρος)

Μεθοδολογικές παρατηρήσεις

Η έρευνα στόχευσε στην καταγραφή του βαθμού ικανοποίησης των πολιτών της Κρήτης από την περιφερειακή αρχή και τις δημοτικές αρχές τους, καθώς και στην καταγραφή των προτεραιοτήτων τοπικής πολιτικής των πολιτών στο επίπεδο των δήμων. Για την έρευνα χρησιμοποιήθηκε κλειστό ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε σε ποσοστό περίπου 65% διαδικτυακά από το κοινό αναφοράς κατόπιν σχετικής πρόσκλησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του έργου και προώθησης από την ερευνητική ομάδα σε παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, και σε ποσοστό περίπου 35% τηλεφωνικά με ποσοστώσεις δήμων ώστε να συμπληρωθούν δείγματα τουλάχιστον 300 ατόμων για καθένα από τους δήμους που ερευνήθηκαν. Για τη διαδικτυακή συμπλήρωση του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκε η πλατφόρμα Google Forms και το ερωτηματολόγιο παρέμεινε διαθέσιμο στο κοινό για χρονικό διάστημα οκτώ ημερών, από 19 έως 23 Απριλίου 2023. Οι τηλεφωνικές συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα 24-25 Απριλίου 2023.

Συγκεντρώθηκαν συνολικά 2760 ερωτηματολόγια, εκ των οποίων τα 1730 με την online έρευνα και τα 1030 με την τηλεφωνική έρευνα. Το δείγμα δεν δύναται θεωρητικά να είναι αντιπροσωπευτικό λόγω της συκέντρωσης του δείγματος της online έρευνας με χρήση δειγματοληψίας ευχέρειας (convenience sampling). Στο δείγμα εντοπίζονται μικρές ασυμμετρίες ως προς το επίπεδο μόρφωσης και την ηλικία των ερωτηθέντων, με τους περισσότερους μορφωμένους και τους ηλικίας 35-54 ετών πολίτες να είναι πιο πολλοί στο δείγμα σε σύγκριση με την αναλογία τους στον πληθυσμό. Σημειώνεται ότι το δείγμα σταθμίστηκε ως προς την δηλωθείσα ψήφο στις εκλογές του 2019.

Ικανοποίηση και προοπτική επανεκλογής Περιφερειάρχη Κρήτης

Η έρευνα κατέγραψε επίσης τις απαντήσεις των ερωτηθέντων στο ερώτημα της ικανοποίησης από το έργο του σημερινού Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Αρναουτάκη. Το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απολύτως ικανοποιημένοι φτάνει στο 35%, ενώ μερικώς ικανοποιημένοι δηλώνουν το 39% του δείγματος (βλ. Πίνακα 15). Τα ποσοστά απόλυτης ικανοποίησης είναι υψηλότερα στην εκλογική περιφέρεια Λασιθίου και σχετικά χαμηλότερα στην εκλογική περιφέρεια Χανίων, όπου ο κ. Αρναουτάκης είχε λάβει σημαντικά χαμηλότερο ποσοστό και στις περιφερειακές εκλογές του 2019.

Πίνακας 15. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από το έργο του σημερινού Περιφερειάρχη Κρήτης;

	ΣΥΝΟΛΟ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ
Πολύ	36	38	29	36	43
Λίγο	39	42	32	40	36
Καθόλου	22	18	35	23	20

ΔΞ/ΔΑ	3	2	4	1	1
-------	---	---	---	---	---

Ο δείκτης ικανοποίησης μεταφράζεται και σε αντίστοιχη εκτίμηση για την αξία επανεκλογής του κ. Αρναουτάκη. Όπως αποτυπώνεται και στον Πίνακα 16, το 41% των ερωτηθέντων δήλωσαν απολύτως σίγουροι ότι ο κ. Αρναουτάκης θα πρέπει να επανεκλεγεί, ενώ το 26% αυτών δήλωσαν απολύτως σίγουροι ότι αυτό δεν πρέπει να συμβεί και το 29% επιφυλάχτηκαν να απαντήσουν. Θα πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι οι συγκεκριμένες επιδόσεις του κ. Αρναουτάκη καταγράφονται χωρίς αυτή τη στιγμή να υπάρχει κάποιος αντίπαλος του στις εκλογές της 8^{ης} Οκτωβρίου, γεγονός που αφήνει ανοιχτά όλα τα ενδεχόμενα σχετικά με την εκλογική μάχη στην Περιφέρεια Κρήτης. Αναφορικά με την απήχυσή του στους ψηφοφόρους των κομμάτων (βλ. Πίνακα 17), αυτοί του ΠΑΣΟΚ, απ' όπου προέρχεται, εμφανίζονται ως οι πλέον θετικοί απέναντί του.

Πίνακας 16. Πιστεύετε ότι ο σημερινός Περιφερειάρχης Κρήτης θα πρέπει να επανεκλεγεί στις προσεχείς εκλογές;

	ΣΥΝΟΛΟ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΧΑΝΙΩΝ	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	ΛΑΣΙΘΙΟΥ
Σίγουρα ναι	41	43	35	43	41
Δεν είμαι σίγουρος/η	29	30	26	33	31
Σίγουρα όχι	26	24	34	22	26
ΔΞ/ΔΑ	4	3	5	2	2

Πίνακας 17. Επανεκλογή Περιφερειάρχη Κρήτης και ψήφος στις βουλευτικές εκλογές του 2019

	ΝΔ	ΣΥΡΙΖΑ	ΠΑΣΟΚ
Σίγουρα ναι	46	38	64
Δεν είμαι σίγουρος/η	25	32	24
Σίγουρα όχι	26	27	10
ΔΞ/ΔΑ	3	3	2

Ικανοποίηση από τα πεπραγμένα των σημερινών δημοτικών διοικήσεων¹

Ο βασικός δείκτης ικανοποίησης από την καθημερινότητα των πολιτών στους δήμους της Περιφέρειας Κρήτης αποτυπώνεται σχετικά χαμηλός. Δύο στους πέντε ερωτώμενους θεωρούν πως η γεωγραφική τους περιοχή έχει βιώσει μια γενικότερη επιδείνωση την τελευταία τετραετία, ενώ μόνο το 27% δηλώνουν πως η περιοχή στην οποία διαμένουν έχει βιώσει βελτίωση. Παρατηρείται μια διακύμανση στο ποσοστό εκείνων που εκφράζουν θετικές αξιολογήσεις για την καθημερινότητα από δήμο σε δήμο, με το ποσοστό εκείνων που εκφράζουν θετικές αξιολογήσεις να είναι υψηλότερα στους δήμους Σητείας και Χανίων (>40%) και σημαντικά χαμηλότερο στο δήμους Αγίου Νικολάου και Μινώα Πεδιάδας (<20%).

Πίνακας 1. Θα λέγατε ότι συνολικά η εικόνα στον Δήμο σας είναι καλύτερη ή χειρότερη σήμερα σε σύγκριση με αυτήν πριν από τέσσερα χρόνια;

Καλύτερη	27
Η ίδια	31
Χειρότερη	41
ΔΞ/ΔΑ	1

Η σχετικά χαμηλή ικανοποίηση από την καθημερινότητα στην περιοχή κατοικίας μεταφράζεται σε αντίστοιχα σχετικά χαμηλά ποσοστά ικανοποίησης από το έργο του εκάστοτε Δημάρχου. Το 55% του δείγματος δήλωσαν «καθόλου ικανοποιημένοι», ενώ μόνο το 21% δήλωσαν «πολύ ικανοποιημένοι» από το έργο της δημοτικής τους αρχής (βλ. Πίνακα 2). Παρουσιάζει ενδιαφέρον το γεγονός ότι το ποσοστό ικανοποίησης είναι χαμηλότερο από το ποσοστό του δείγματος που δήλωσαν ότι η εικόνα του Δήμου βελτιώθηκε μέσα στα τελευταία τέσσερα χρόνια, ένδειξη που μαρτυρά την αυξημένη ισχύ και των προσώπων στην τελική διαμόρφωση της αξιολόγησης του έργου μιας δημοτικής αρχής. Σημειώνεται ότι το υψηλότερο ποσοστό ικανοποίησης ανιχνεύθηκε στην περίπτωση του Δήμου Χανίων (βλ. Πίνακα 2^α).

Πίνακας 2. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από το έργο του σημερινού Δημάρχου σας;

Πολύ	21
Λίγο	21
Καθόλου	55
ΔΞ/ΔΑ	3

Πίνακας 2^α. Ικανοποίηση από το έργο των Δημάρχων Κρήτης

	Πολύ	Λίγο	Καθόλου	ΔΞ/ΔΑ
Ηρακλείου	14	44	42	0
Μινώα Πεδιάδας	5	42	53	0
Χανίων	40	33	25	2

¹ Σημειώνεται ότι στις καταγραφές που αφορούν το σύνολο των δήμων της περιφέρειας, χρησιμοποιήθηκε μόνο το δείγμα της διαδικτυακής έρευνας ώστε να μην επηρεαστεί το δείγμα από την ισοστάθμιση των δειγμάτων ανά δήμο στα 300 άτομα που προέκυψε μετά την προσθήκη και του δείγματος της τηλεφωνικής έρευνας.

Ρεθύμνου	29	42	28	1
Αγίου Νικολάου	3	20	77	0
Σητείας	32	16	52	0

Η χαμηλή ικανοποίηση από το έργο του μέσου Δημάρχου της Περιφέρειας Κρήτης μεταφράζεται σε περιορισμένη -κατά μέσο όρο- στήριξη της άποψης ότι ο σημερινός Δήμαρχος πρέπει να επανεκλεγεί. Στο σύνολο του δείγματος, την άποψη αυτή μοιράζεται το 21% των ερωτηθέντων, ενώ κατά της επανεκλογής του Δημάρχου τάσσονται το 55% των ερωτηθέντων. Στους δύο από τους τέσσερις δήμους πρωτευουσών, στους Δήμους Αγίου Νικολάου και Ηρακλείου, το ποσοστό εκείνων που τάσσονται υπέρ της επανεκλογής των σημερινών δημάρχων καταγράφεται πολύ χαμηλό, ένδειξη ότι είναι εξαιρετικά δύσκολη η επανεκλογή τους, καθώς υπάρχει ένα πολύ υψηλό ποσοστό επικριτών τους. Πολύ χαμηλή είναι η πιθανότητα επανεκλογής του δημάρχου Μίνωα Πεδιάδας. Από την άλλη πλευρά, στους Δήμους Ρεθύμνου, Σητείας και Χανίων, το ποσοστό των θετικών αξιολογήσεων είναι υψηλότερο (βλ. Πίνακα 3^α).

Πίνακας 3. Πιστεύετε ότι ο σημερινός Δήμαρχος θα πρέπει να επανεκλεγεί στις προσεχείς εκλογές;

Σίγουρα ναι	21
Δεν είμαι σίγουρος/η	21
Σίγουρα όχι	55
ΔΞ/ΔΑ	3

Πίνακας 3^α. Προοπτική επανεκλογής Δημάρχων Κρήτης

	Σίγουρα ναι	Δεν είμαι σίγουρος	Σίγουρα όχι	ΔΞ/ΔΑ
Ηρακλείου	8	19	70	3
Μινώα Πεδιάδας	17	12	70	1
Χανίων	41	26	31	2
Ρεθύμνου	28	17	50	5
Αγίου Νικολάου	2	8	90	0
Σητείας	37	10	53	0

Η συσχέτιση της ικανοποίησης από τις συνθήκες ζωής στο δήμο κατοικίας με την απάντηση στο ερώτημα για την επανεκλογή του εκάστοτε Δημάρχου είναι υψηλή, καθώς το 86% όσων δηλώνουν προτίμηση στην επανεκλογή είναι ικανοποιημένοι από τις συνθήκες, ενώ παραλλήλως περίπου το 70% όσων δηλώνουν ότι ο νυν δήμαρχος δεν πρέπει να επανεκλεγεί δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τις συνθήκες. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι συσχετίσεις αυτές είναι χαμηλότερες από τις αντίστοιχες σε μεγάλους δήμους της χώρας, γεγονός που μαρτυρά τη χαλαρότερη σύνδεση της ψήφου με τις επιδόσεις των δημάρχων στην Κρήτη σε σύγκριση με άλλες πόλεις. Το κριτήριο του προσώπου είναι ισχυρότερο στην παρούσα τουλάχιστον συγκυρία για την επιλογή δημάρχου στις πόλεις της Κρήτης.

Πρόθεση ψήφου στον Δήμο Ηρακλείου

Η έρευνα κατέγραψε επίσης την πρόθεση ψήφου στον μεγαλύτερο Δήμο της Περιφέρειας Κρήτης, στον Δήμο Ηρακλείου, δίνοντας μια υποθετική λίστα έξι υποψηφίων που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη θέση μέχρι αυτήν τη στιγμή. Καταγράφηκε ελαφρύ προβάδισμα των κ.κ. Καλοκαιρινού και Λυγερού. Είναι προφανές ότι δεν έχει δημιουργηθεί σαφές προβάδισμα κάποιου υποψηφίου, καθώς μάλιστα δεν φαίνεται να υπάρχει καθαρή προτίμηση ψηφοφόρων καθενός εκ των τριών μεγαλύτερων κομμάτων προς κάποιον συγκεκριμένο υποψήφιο. Ο κ. Καλοκαιρινός συγκεντρώνει μόνο το 30% των ψηφοφόρων της ΝΔ του 2019, ο κ. Λυγερός μόνο το 34% των ψηφοφόρων του ΣΥΡΙΖΑ του 2019, ενώ δεν υπάρχει κάποιος υποψήφιος που να υπερέχει μεταξύ των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ.

Πίνακας 4. Σε περίπτωση που βρεθούν αντιμέτωποι για τον Δήμο Ηρακλείου οι παρακάτω υποψήφιοι, εσείς ποιον ή ποιαν θα επιλέγατε;

	ΣΥΝΟΛΟ	ΝΔ 2019	ΣΥΡΙΖΑ 2019	ΠΑΣΟΚ 2019
ΑΛΕΞΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	10	13	8	20
ΒΑΡΔΑΒΑΣ ΚΩΣΤΑΣ	9	10	4	22
ΒΡΥΣΑΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	6	2	4	2
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ ΑΛΕΞΗΣ	23	30	25	8
ΛΥΓΕΡΟΣ ΗΛΙΑΣ	20	6	34	8
ΣΙΣΑΜΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	9	10	6	19
Κανέναν από τους παραπάνω	15	18	13	19
ΔΞ/ΔΑ	8	11	6	12